

Laboratorium 01A – Uzupełnienie Teoretyczne

Co to jest Active Directory?

Active Directory (AD) to usługa katalogowa opracowana przez Microsoft dla systemów Windows. Umożliwia zarządzanie zasobami sieciowymi (użytkownikami, komputerami, serwerami, aplikacjami) oraz centralizację kontroli dostępu. Główne elementy AD to domeny, drzewa domen, lasy, jednostki organizacyjne (OU) i obiekty (np. użytkownicy, grupy, komputery).

1. Struktura Active Directory:

- **Domena (Domain):** Logiczna jednostka zarządzania. W domenie wszystkie zasoby są zarządzane centralnie, co oznacza, że użytkownicy i zasoby podlegają politykom (GPO – Group Policy Objects) oraz mogą korzystać z centralnego uwierzytelniania.
- **Las (Forest):** Najwyższy poziom struktury AD, składający się z jednej lub więcej domen. Las jest zbiorem powiązanych domen, które współdzielą wspólny schemat i konfigurację.
- **Jednostka organizacyjna (OU):** Kontener w domenie, służący do grupowania obiektów takich jak użytkownicy, grupy czy komputery. OU pozwala na łatwiejsze zarządzanie uprawnieniami i politykami.
- **Obiekty (Objects):** Podstawowe jednostki, którymi zarządza AD, np. konta użytkowników, komputery, grupy.

2. Kontroler domeny (Domain Controller – DC):

Kontroler domeny to serwer, na którym zainstalowana jest usługa Active Directory Domain Services (AD DS). Kontroler domeny zarządza uwierzytelnianiem użytkowników oraz autoryzacją dostępu do zasobów sieciowych. W każdej domenie musi istnieć przynajmniej jeden kontroler domeny, ale zaleca się konfigurację przynajmniej dwóch dla redundancji.

- **Replikacja AD:** AD korzysta z replikacji multimaster, co oznacza, że każdy kontroler domeny przechowuje pełną kopię bazy danych AD i może przyjmować zmiany, które są później replikowane do innych kontrolerów.

Kontrolery domeny – Kluczowe pojęcia:

- **Kontroler domeny (DC – Domain Controller):** Serwer, który przechowuje i zarządza bazą danych Active Directory. Każdy kontroler może uwierzytelnić użytkowników oraz zarządzać uprawnieniami w domenie.
- **Globalny Katalog (GC – Global Catalog):** Rola, którą pełni kontroler domeny, zawierająca podzbior informacji z bazy AD. Globalny katalog jest niezbędny do wyszukiwania obiektów w wielu domenach oraz do logowania się do domeny.
- **DNS (Domain Name System):** Usługa powiązana z AD, która umożliwia rozwiązywanie nazw domenowych na adresy IP.

Promowanie SERWERA na kontroler domeny (DC)

Jeśli serwer ma zostać kolejnym pełnym kontrolerem domeny w istniejącej infrastrukturze Active Directory. Oznacza to, że serwer będzie przechowywał pełną kopię bazy danych AD oraz pełnił rolę:

- **Serwera DNS:** Odpowiada za rozwiązywanie nazw dla zasobów domenowych.
- **Globalnego Katalogu (GC):** Umożliwi użytkownikom i systemom w domenie szybkie wyszukiwanie obiektów oraz realizację zapytań o zasoby z innych domen.

Read-Only Domain Controller (RODC). RODC to specjalny typ kontrolera domeny, który przechowuje tylko kopię do odczytu bazy danych AD. Jest to szczególnie przydatne w sytuacjach, gdzie fizyczne zabezpieczenia serwerów są ograniczone, np. w zdalnych lokalizacjach. RODC ma kilka kluczowych cech:

- **Kopia do odczytu bazy AD:** Zabezpieczenie przed nieautoryzowanymi zmianami.
- **Ograniczone uwierzytelnianie:** Tylko wybrani użytkownicy mogą uwierzytelniać się na kontrolerze RODC.
- **Funkcje DNS i GC:** RODC może pełnić rolę serwera DNS i Globalnego Katalogu, jednak działa w trybie tylko do odczytu.

Degradacja kontrolera domeny

Opcjonalnie, po przeniesieniu wszystkich ról FSMO można zdegradować z kontroler domeny. Oznacza to, że przestanie pełnić funkcję kontrolera domeny i zostanie przekształcony w zwykły serwer. Proces ten obejmuje:

- Usunięcie roli AD DS (Active Directory Domain Services).
- Usunięcie wpisów DNS i innych powiązanych zasobów.
- Aktualizacja ustawień sieciowych (DNS) na kontrolerach domeny i klientach

3. Role FSMO (Flexible Single Master Operation):

Każda infrastruktura Active Directory posiada pięć ról FSMO, które zapewniają, że niektóre operacje są realizowane przez jeden kontroler domeny w całej sieci lub domenie.

Role FSMO:

Wspolne dla lasu

- **Schema Master:** Zarządza zmianami schematu AD w lesie.
- **Domain Naming Master:** Odpowiada za dodawanie/usuwanie domen w lesie.

Wspolne dla domeny

- **RID Master:** Przydziela identyfikatory RID do tworzenia obiektów w domenie.
- **PDC Emulator:** Odpowiada za synchronizację czasu i kompatybilność z systemami pre-Windows 2000.
- **Infrastructure Master:** Zarządza aktualizacjami odnośników do obiektów między domenami.

4. Grupy i uprawnienia:

AD umożliwia organizowanie użytkowników i zasobów w **grupy** dla łatwiejszego zarządzania uprawnieniami:

- **Grupy zabezpieczeń (Security Groups):** Używane do przydzielania uprawnień do zasobów.
- **Grupy dystrybucyjne (Distribution Groups):** Używane w celach dystrybucyjnych, np. listy mailingowe.

5. Polityki grupowe (Group Policy Objects – GPO):

Polityki grupowe to zestaw reguł konfiguracji, które mogą być stosowane do użytkowników i komputerów w domenie. Umożliwiają centralne zarządzanie ustawieniami systemów operacyjnych, aplikacji i kont użytkowników. GPO mogą być przypisywane do domen, OU lub lokalnie.

- **Przykłady polityk grupowych:** Konfiguracja haseł, ustawienia zapory sieciowej, instalacja oprogramowania, mapowanie dysków sieciowych.

6. Uwierzytelnianie w Active Directory:

AD wspiera różne mechanizmy uwierzytelniania, z których najczęściej stosowanym jest **Kerberos**. Każdy użytkownik logujący się do domeny uwierzytelnia się na kontrolerze domeny, który potwierdza tożsamość za pomocą systemu biletów (ticketów Kerberos). Dodatkowo AD wspiera **LDAP** (Lightweight Directory Access Protocol) do zapytań o dane katalogowe.

7. Podstawowe operacje administracyjne w AD:

- **Tworzenie użytkowników:** Można to zrobić m.in. za pomocą konsoli Active Directory Users and Computers (ADUC) lub PowerShell'a.
- **Tworzenie grup i nadawanie uprawnień:** Użytkownicy są przypisywani do grup, którym przydziela się prawa dostępu do zasobów (np. plików, folderów).
- **Dodawanie komputerów do domeny:** Komputery serwerowe i klienckie są dodawane do domeny, co umożliwia im korzystanie z centralnego uwierzytelniania oraz polityk.

8. Narzędzia administracyjne Active Directory

- Active Directory Users and Computers (ADUC):
Umożliwia zarządzanie użytkownikami, komputerami, grupami i OUs.
- Active Directory Sites and Services:
Pozwala zarządzać replikacją AD między różnymi lokalizacjami.
- Active Directory Domains and Trusts:
Umożliwia zarządzanie relacjami zaufania między domenami.
- Active Directory Schema
Umożliwia modyfikację schematu

Podsumowanie:

W trakcie ćwiczeń praktycznych z Active Directory kursanci będą zarządzać kontrolerem domeny, konfigurować użytkowników, grupy, polityki oraz dodawać serwery do domeny. Celem jest zrozumienie, jak AD centralizuje zarządzanie siecią i pozwala na łatwą administrację użytkownikami oraz zasobami w środowisku serwerowym Windows.

Uzupełnienie:

Rejestracja i uruchomienie przystawki Schema Management:

- Otwórz wiersz polecenia lub PowerShell jako administrator.
- Wpisz polecenie: **regsvr32 schmmgmt.dll**
- Po pomyślnym wykonaniu powinieneś zobaczyć komunikat potwierdzający rejestrację.
- W konsoli MMC (Microsoft Management Console) kliknij File > Add/Remove Snap-in....

Z listy wybierz **Active Directory Schema** i kliknij **Add**, a następnie **OK**.